

Statsforvalteren

i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Vår dato:

27.05.2026

Vår ref:

2024/19503

Deres dato:

Deres ref:

«Mottakernavn»
«Adresse»
«Postnr» «Poststed»
«Kontakt»

Saksbehandler, innvalgstelefon

Sara Bergentz, 32266688

Vedtak om tillatelse til drift av biogassanlegg for Rudskogen Biogass AS på Rudskogen i Rakkestad kommune

Rudskogen Biogass AS får tillatelse etter forurensningsloven til etablering og drift av biogassanlegg i Rakkestad kommune. Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt.

Rudskogen Biogass AS skal betale gebyr på kr 137 000,- for Statsforvalterens behandling av saken.

Vedtaket om tillatelse og gebyrfastsettelse kan påklages innen 3 uker.

Vi viser til søknad fra Vireo AS på vegne av Rudskogen Biogass AS mottatt 08.05.2025, tilleggsinformasjon mottatt 12.02.2026 og sakens øvrige dokumenter.

Kort om bakgrunnen for saken

Vireo AS (heretter *Vireo*) er et selskap som i løpet av de siste årene har etablert flere anlegg for produksjon av biogass i Norge. I et samarbeid med Rudskogen Biogass AS (heretter *Rudskogen Biogass*) og Norsk Energi, ønsker de å etablere et biogassanlegg på Rudskogen næringspark i Rakkestad kommune. Det er Rudskogen Biogass som skal eie og drifte anlegget.

Bedriften skal produsere biogass basert på lokalt tilgjengelig organisk restmateriale. På grunn av anleggets kapasitet og størrelse vurderes det å kunne medføre fare for forurensning, og krever derfor tillatelse etter forurensningsloven.

Søknaden

Rudskogen Biogass søker om å etablere og drifte et biogassanlegg på gbnr. 91/21 i Rakkestad kommune. Anlegget skal behandle inntil 271 500 tonn avfall per år. Avfallet stammer fra nærområdet og vil bestå av

E-postadresse:
sfospost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Pb 325
1502 Moss

Besøksadresse:
Moss: Vogts gate 17
Drammen: Dr. Hansteinsgate 9
Oslo: Stensberggata 27

Telefon: 69 24 70 00
www.statsforvalteren.no/os
Org.nr. 974 761 319

husdyrgjødsel, halm, fiskeslam, ferdig forbehandlet matavfall (matavfall slurry) og mindre mengder fritryolje og glykol. Anlegget skal produsere flytende biogass som kan benyttes til drivstoff i industri og biorest som kan utnyttes som gjødsel i det lokale landbruket.

Ifølge søknaden skal all lagring og behandling av avfall foregå innendørs. Recul AS har gjennomført en luktutredning med en spredningsberegning, som viser at luktbelastningen for naboer ikke vil overstige en konsentrasjon på 1 ouE/m^3 . Det opplyses imidlertid at dette forutsetter at bedriften gjennomfører planlagte tiltak, som rensing av all ventilasjonsluft før utslipp og bruk av en 29 meter høy skorstein for å sikre fortykning av lukt.

Det er planlagt døgkontinuerlig drift, med en beregnet trafikk på omtrent 35 lastebiltransporter inn og ut av anlegget per dag. SWECO AS (heretter *SWECO*) har utarbeidet en støyutredning som viser at den omsøkte driften ikke vil overstige 45 dB på natten ved nærmeste bebyggelse forutsatt at støyreducerende tiltak gjennomføres. Aktuelle tiltak, beskrevet av Vireo i søknaden, er reduksjon av støy fra utstyr, skjermingstiltak eller å rette avkast i en mer gunstig retning.

Bedriften søker ikke om utslipp til grunn eller vann. Ordinær drift av anlegget er planlagt å starte opp i 2028.

Saksgang

Statsforvalteren behandler søknader i samsvar med forurensningsforskriften kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven.

Korrespondanse

Utkast til tillatelse for drift av biogassanlegget, inkludert saksframstilling og begrunnelse, ble oversendt Vireo og Rudskogen Biogass for gjennomlesing den 31.03.2026. Vi mottok en tilbakemelding på utkastet 08.04.2026.

Forhåndsvarsling av søknaden

Saken er forhåndsvarslet i samsvar med forurensningsforskriften § 36-5. Søker har ved søknad og i korrespondanse med Statsforvalteren, uttalt seg i saken, jf. forurensningsforskriften § 36-6.

Berørte offentlige organer og myndigheter, organisasjoner som ivaretar allmenne interesser som vedtaket angår, samt andre som kan bli særlig berørt, er forhåndsvarslet direkte gjennom brev av 10.06.2025, jf. forurensningsforskriften § 36-7.

Søknaden er også lagt ut på Statsforvalteren sine nettsider, samt offentlig kunngjort i avis, jf. forurensningsforskriften § 36-8. Frist for å gi uttalelse var 04.08.2025.

Mjørud Industribygg AS søkte om utsatt frist for å komme med høringsuttalelser, og fikk innvilget fristforlengelse til 29.08.2025.

Uttalelser og bedriftens kommentarer

Statens Vegvesen har ingen konkrete innspill til søknaden om etablering av biogassanlegg.

Mjørud industribygg AS mener at søknaden har mangler som gjør at det ikke er grunnlag for å gi utslippstillatelse. Innvendingene gjelder tre forhold:

- Bygging av biogassanlegget er ikke i samsvar med gjeldende *reguleringsplan*. Dispensasjon som tidligere ble gitt, er opphevet, og ny søknad om dispensasjon er ikke sendt. Det påpekes at Statsforvalteren som forurensningsmyndighet ikke har mulighet til å gi dispensasjon fra gjeldende plan, og at søknaden derfor ikke oppfyller kravene til innhold i henhold til Miljødirektoratets veileder «Søknad om tillatelse for landbasert industri».
- Det er mangler i *luktutredningen*. De påpeker blant annet at det er brukt generelle meteorologiske data i stedet for lokale forhold, at det ikke er gjennomført avkasthøydeberegning og at vurderingen av hendelser med høy luktrisiko er utilstrekkelig. De peker også på manglende vurdering av lukt fra transport og driftssituasjoner, samt at samlet luktblastning i området ikke er vurdert.
- Mangelfull vurderingen av *støy*. De peker på manglende beregning av støy fra transport til og fra anlegget, feilaktige opplysninger om antall biler, manglende vurdering av hygienekrav og logistikk knyttet til transport, samt at den samlede belastningen fra støy fra andre kilder i området ikke er vurdert.

Vireos kommentar til høringsuttalelsene:

Vireo opplyser at planforholdene er avklart gjennom Statsforvalterens vedtak 17.06.2025¹, som fastslår at tomten er regulert til industri og at biogassanlegget faller inn under dette formålet. Opphevingen av kommunens vedtak skyldtes saksbehandlingsfeil, hovedsakelig at oppdatert støyrapport manglet da vedtaket ble fattet. Opphevelsen gjaldt imidlertid ikke arealformålet. I tråd med avgjørelsen i klagesaken på kommunens vedtak har Vireo sendt inn ny søknad om rammetillatelse med nødvendige tillegg til Rakkestad kommune. Vireo mener derfor at innspillet om at biogassanlegget ikke er i tråd med reguleringsplan ikke har betydning for den videre behandlingen av saken om tillatelse etter forurensningsloven.

Når det gjelder lukt, viser Vireo til at spredningsberegningene er utført i tråd med Miljødirektoratets veileder TA-3019. Det er benyttet værdata fra 2021 med modeller som tar hensyn til lokale forhold. Avkasthøyde er vurdert gjennom flere simuleringer for å sikre at krav i veilederen oppfylles. Beregningene er gjennomført med standard forutsetninger, blant annet immisjonshøyde på 1,5 meter, og uten å forkaste de mest ugunstige timene. Tiltak for å redusere diffuse utslipp er innarbeidet i anleggets planlagte drift, som lukkede prosesser, kontroll av porter og tiltak for å redusere diffuse kilder. Bedriften viser også til at vurderingene er knyttet opp til et nytt og moderne anlegg, og ikke kan baseres på erfaringer fra eldre anlegg med annen utforming.

For støy viser Vireo til at støyforholdene ved det planlagte biogassanlegget er vurdert gjennom både opprinnelig støyfaglig rapport og en oppdatert beregning. Disse viser at anleggets støybidrag ligger betydelig under gjeldende grenseverdier i Miljødirektoratets veileder T-1442 for både bolig- og næringsbebyggelse. Nærmeste bolig ligger 10-15 dB under støygrensen for natt. Trafikkstøy tilknyttet anlegget er vurdert å være lav og ikke-dimensjonerende, blant annet fordi trafikknivåene er moderate og

¹ *Statsforvalterens vedtak i klagesak – Rakkestad 91/21 – oppføring av biogassanlegg*, datert 17.06.2025 (vår ref. 2025/6785), der Statsforvalteren som klageinstans for klager på kommunale vedtak etter plan- og bygningsloven, opphever kommunens vedtak om rammetillatelse for oppføring av biogassanlegg samt et dispensasjonsvedtak i samme sak. For ordens skyld påpeker vi at det er to separate avdelinger som håndterer klagesaker etter plan- og bygningsloven og søknader om tillatelse etter forurensningsloven.

området allerede er preget av industri. Vireo tilbakeviser innspill om høyere trafikkmengder og understreker at søknaden bygger på realistiske driftsforutsetninger. Det er heller ikke grunnlag for å kreve en samlet vurdering av støy fra flere kilder i området, ettersom anleggets bidrag ligger godt under relevante grenseverdier. Samlet vurderer Vireo støyforholdene å være tilstrekkelig utredet og innenfor gjeldende krav.

Lovgrunnlag og myndighet

Lovgrunnlag

Aktuell virksomhet krever tillatelse etter forurensningslovens bestemmelser, jf. forurensningsloven § 11 jf. § 29.

Forurensningsloven

Når Statsforvalteren vurderer om tillatelse til forurensende virksomhet skal gis, og eventuelt på hvilke vilkår, skal vi legge vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 siste ledd. I vurderingen vil vi særlig ta i betraktning i hvilken grad den omsøkte virksomheten er akseptabel sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2.

Vannforskriften

Vannforskriften inneholder forpliktende miljømål om at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innen 2027 med mindre det er gitt unntak med hjemmel i forskriften § 9 eller § 10. Tiltak som medfører fare for forurensing av vann skal derfor vurderes i henhold til vannforskriften. Formålet er å beskytte og om nødvendig forbedre miljøtilstanden i alle elver, innsjøer, grunnvann og kystnære områder.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens forvaltningsmål i §§ 4 og 5 ligger til grunn for Statsforvalterens myndighetsutøvelse. Videre skal prinsippene i §§ 8 til 12 om blant annet kunnskapsgrunnlag, føre-var-tilnærming og samlet belastning legges til grunn som retningslinjer når Statsforvalteren treffer beslutninger som berører naturmangfold.

IED og BAT-konklusjoner for avfallsbehandling (BAT-WT)

EUs industriutslippsdirektiv (IED) er tatt inn i norsk rett gjennom forurensningsforskriften kapittel 36 med vedlegg. Virksomheter som omfattes skal reguleres med utgangspunkt i hva som anses for å være de beste tilgjengelige teknikker (BAT). Det utarbeides referansedokument (BREF) som beskriver disse teknikkene og tilhørende BAT-konklusjoner med forpliktende utslippsgrenser (BAT Associated Emission Limit, BAT-AEL). BAT-konklusjonene for avfallsbehandling ble vedtatt og offentlig publisert 10.08.2018.

Nasjonalt prioriterte stoffer

Statsforvalteren har et mål om å kontinuerlig redusere utslipp av nasjonalt prioriterte stoffer med mål om at utslipp av slike stoffer blir stanset.

Forurensningsmyndighet

Statsforvalteren har behandlet saken som rett forurensningsmyndighet for avfallsanlegg jf. rundskriv T-3/12 punkt 2.2.

Mottak og behandling av glykol er definert i avfallsforskriften § 11-2 som farlig avfall. Det er Miljødirektoratet som er forurensningsmyndighet til å gi tillatelse til behandling av farlig avfall. Myndighet for å kunne gi tillatelse til behandling av farlig avfall omfattet av søknaden fra Vireo, ble delegert fra Miljødirektoratet til Statsforvalteren den 26.01.2026.

Faktagrunnlag

Beskrivelse av nærliggende vannforekomster

Nærmeste vannforekomst til Rudskogen Biogass er Spydevollbekken (Vann-Nett ID 002-3486-R), som går omtrent 340 m øst for tomta i retning sørover. Bekken har sitt utspring i Rakkestad og renner gjennom partier med marin leirslette. Bekkesystemet drenerer et stort nedbørsfelt som strekker seg inn i Rakkestad til områdene øst for Skantebygda. Derfra renner bekken sørover og følger i grove trekk RV 111 og jernbanelinjen, før den munner ut i Isoa ved gården Spydevoll.

Ifølge Vann-Nett har Spydevollbekken moderat økologiske tilstand, basert på moderat tilstand for påvekstalger og bunnfauna, og forhøyede verdier målt for næringsstoffene nitrogen (totalnitrogen og ammonium) og fosfor (totalfosfor). Kjemisk tilstand er ukjent. Avrenning av næringsstoffer fra fulldyrket mark i området er vurdert til å ha den største påvirkningen på tilstanden i bekken. Miljømålene for vannforekomsten er at Spydevollbekken skal oppnå god økologisk og kjemisk tilstand innen 2027.

I Vann-Nett vises et mindre bekkesystem på den nedre delen av tiltaksområdet, som renner sammen med myrarealer og etter hvert løper ut i Spydevollbekken sør for anlegget. Tilstanden i dette bekkesystemet er ukjent.

Beskrivelse av naturgrunnet

Omtrent en halv kilometer sør for anlegget er det i databasen naturbase.no registrert at deler av Spydevollbekken utgjør naturtypen «viktig bekkedrag». Denne delen av bekken er vurdert til svært viktig verdi på grunn av sitt meanderende løp og intakte kantvegetasjon. Deler av Spydevollbekken kan også inneholde forekomst av edelkreps, som er klassifisert som sterkt truet i Norsk rødliste for arter.

Videre ligger naturtypen «intakt lavlandsmyr» på Hensåsen omtrent 1,2 kilometer sørøst for det planlagte anlegget. Myra har et areal på om lag 170 dekar og er vurdert til svært viktig verdi på grunn av sin størrelse og grad av intakthet.

Spredd rundt det planlagte anlegget er det registrert flere fuglearter av nasjonal forvaltningsinteresse. Det er blant annet gjort observasjoner av trelerke i 2024 (nær truet), musvåk i 2023 (hensynskrevende art) og hønsehauk i 2012 (sårbar) i tilknytning til industriområdet på Rudskogen. Datagrunnet fra Artskart indikerer at dette er enkeltobservasjoner av fugl som benytter området til næringsøk eller rast, og ikke observasjoner som tyder på etablerte hekkebestander.

Det er registrert flere fremmede arter nord for tomta, herunder to arter med svært høy risiko; kanadegullris, og hagelupin, én art med høy risiko; ugrasklokke, og to arter med potensiell høy risiko; Strandsteinkløver og Russemure. Det er ikke registrert fremmede arter inne på selve tiltaksområdet til biogassanlegget.

Planforhold

Lokaliteten er regulert til industri i reguleringsplanen for Rudskogen Motorsenter (Plan ID 20080001), vedtatt 09.04.2008. Videre er eiendommen avsatt til forretninger i kommuneplanens arealdel 2025-2037, vedtatt 10.04.2025.

I denne saken har Rakkestad kommune, som er myndighet etter plan- og bygningsloven, vurdert at biogassanlegget er i tråd med arealformålet. Denne vurderingen er også stadfestet av Statsforvalteren som klageinstans for kommunale vedtaket etter plan- og bygningsloven. Som forurensningsmyndighet, vurderer vi også at biogassanlegget faller inn under arealformålet industri. Denne begrunnelsen bygger blant annet på at dette er gjeldende praksis i Norge.

Rudskogen Biogass planlagte høyder på tankene varierer fra 4 meter (biogjødsel) til 23,5 meter (råtnetankene sitt toppunkt). I tillegg skal anlegget etablere en pipe med planlagt høyde på 29 meter. Reguleringsplanen setter en begrensning på maks gesims- og mønehøyde på 12 meter fra gjennomsnittlig planert terreng. Enkelte av tankene vil i dette tilfellet overskride maks gesims- og mønehøyde, noe som vil kreve en dispensasjon fra reguleringsplanen.

Rudskogen Biogass fikk opprinnelig en dispensasjon fra reguleringsbestemmelsene for å kunne etablere tankene. Denne ble påklaget og sendt til ny behandling hos kommunen, etter overnevnte klageavgjørelse fra Statsforvalteren. Dispensasjonssøknaden ble deretter politisk behandlet på nytt den 14.01.26, hvor dispensasjon ble gitt.

Statsforvalterens vurdering

IED og BAT-konklusjoner for avfallsbehandling

Biogassanlegg der aktiviteten er biologisk behandling med gjenvinning av ordinært avfall, med en behandlingsskapasitet på mer enn 75 tonn per dag, er omfattet av IED og BAT-konklusjonene for avfallsbehandling (BAT-WT), jf. forurensningsforskriften kap. 36 vedlegg I, punkt 5.3 b) i. Rudskogen Biogass skal ha en behandlingsskapasitet på 271 500 tonn avfall per år som tilsvarer en behandlingsskapasitet på omtrent 744 tonn per dag, og virksomheten er derfor omfattet av IED.

Det er forbundet juridisk bindende utslippsgrenseverdier, BAT-AEL, for utslipp til vann og utslipp av lukt fra slike virksomheter. Rudskogen Biogass skal ikke ha utslipp til vann fra sitt biogassanlegg, og dermed vil ikke disse BAT-AELene være gjeldende for dem.

Statsforvalteren har gjennom vilkår i tillatelsen ivaretatt relevante BAT-konklusjoner samt BAT-AEL for lukt. Dette gjelder blant annet vilkårene om internkontroll, utforming og drift av anlegget, forebyggende vedlikehold, utslippsreducerende tiltak, utslippskontroll og overvåking.

Vurdering av forurensningsfaren

Tillatelsen ramme (punkt 1 i tillatelsen)

Avfallstyper, -behandling og -mengder

Rudskogen Biogass søker om å kunne motta inntil 271 500 tonn husdyrgjødsel, halm, fiskeslam, ferdig forbehandlet matavfall, fritryolje og glykol. Alle avfallstypene skal brukes som substrat i biogassproduksjonen, som skal foregå med anaerob utrånning. Vireo opplyser at den omsøkte substratsammensetningen er basert på en helhetlig vurdering av tilgjengelig organisk avfall i Rakkestad og nærliggende kommuner, samt hvilke substrater som vil bidra til en stabil og god biogassproduksjon. Husdyrgjødsel fra storfe, gris og kylling fra lokalt jordbruk vil utgjøre hovedandelen av substratet – opp

mot 79 % av avfallet som mottas på anlegget. Matavfall fra avfallsselskap i regionen vil utgjøre omtrent 11 % og fiskeslam med høyt tørrstoffinnhold omtrent 2 % av substratmengden.

Vi gir Rudskogen Biogass tillatelse til mottak, lagring og behandling av de omsøkte avfallstypene, med maksimalt årlig mottak av 271 500 tonn avfall. Vi har fastsatt maksimal mengde avfall som kan lagres til enhver tid på anlegget, samt maksimal lagringstid for de ulike avfallstypene. Kravene er stilt for å sikre at lagring skjer på en forsvarlig måte, at anlegget har tilstrekkelig kapasitet til å lagre alt avfall i tråd med krav i tillatelsen, samt redusere risikoen for luktulempet. Vurdering av luktutslipp som følge av drift av biogassanlegget er vurdert lenger nede i vedtaksbrevet.

Spesielt om glykol

Når det gjelder bruk av glykol som substrat i biogassproduksjonen, har Rudskogen Biogass søkt om tillatelse til å motta, mellomlagre og behandle glykol med EAL-kode 160114* «frostvæske som inneholder farlige stoffer» og EAL-kode 160115 «annen frostvæske enn den nevnt i 160114». Glykol som er omfattet av førstnevnte EAL-kode kan inneholde farlige stoffer som tungmetaller og lignende, og klassifiseres som farlig avfall. Glykol som er omfattet av den andre EAL-koden er ofte renere glykol og regnes ikke som farlig avfall. Vireo opplyser at glykol egner seg godt til biogassproduksjon ettersom den går direkte over til gass når den kommer inn i råtnetankene. De skriver i søknaden at anlegget kun vil motta glykol fra leverandører som er underlagt strenge krav til kontroll og prøvetaking av hva glykolen inneholder av tilsetningsstoffer og eventuelle urenheter. Bedriften søker om at glykolen som regnes som farlig avfall kan lagres i 24 måneder og at glykolen som ikke regnes som farlig avfall kan lagres i 48 måneder.

Glykol, også kjent som etylenglykol eller frostvæske, brukes blant annet i industrielle prosesser som løsemiddel og i kjøleanlegg, i kjølevæske i bilmotorer, i avisingsvæske for fly og til å lage kjemiske produkter. Glykol er en alkohol som er svært giftig for levende organismer. Ved utlekking til vann kan den binde enormt mye oksygen når den brytes ned, noe som kan føre til oksygenmangel i vannet.

Det foreligger per i dag ikke tilstrekkelig kunnskap om hvilke stoffer glykol som har vært brukt i ulike industrier kan inneholde, eller hvordan bruken av glykol kan medføre risiko for overføring av helse- og miljøfarlige stoffer, for eksempel PFAS, til glykolen. Det er blant annet påvist forekomst av tungmetaller og, i enkelte tilfeller, bakteriehemmende kjemikalier i brukt glykol. Selv om selve glykolen som benyttes som substrat brytes ned i råtnetankene, er det av stor betydning at øvrige tilsetningsstoffer og eventuelle forurensninger ikke forringer kvaliteten på bioresten. Bioresten er planlagt å brukes som gjødsel i matproduksjon, og tilsetningsstoffer og forurensning fra brukt glykol kan vanskeliggjøre både videre håndtering og sikker utnyttelse av bioresten. Statsforvalteren vurderer imidlertid at vi kan gi tillatelse til mottak, lagring og behandling av glykol med EAL-kode 160114* og 160115 på bestemte vilkår.

Vi tillater mottak, lagring og bruk av glykol som substrat i biogassproduksjon, forutsatt at innholdet av tilsetningsstoffer og eventuelle forurensninger i glykolen er dokumentert. Det skal også foreligge dokumentasjon som viser at den aktuelle glykolen, ikke vil forurense bioresten eller medføre bioresten et innhold av helse- og miljøfarlige stoffer. Det er viktig at glykolen ikke forurenser bioresten på en måte som kan medføre fare for helse og miljø i matproduksjonen.

Vi tillater at glykol som ikke regnes som farlig avfall kan mellomlagres i inntil 36 måneder. Etter vår vurdering bør avfall ikke lagres lenger enn det som er nødvendig for en forsvarlig drift. Dersom bedriften ikke klarer å bruke opp denne glykolen innen tre år, bør det heller vurderes å redusere mengden glykol som tas imot, fremfor utvidet lagringstid. For glykol som klassifiseres som farlig avfall, tillater vi en lagringstid på 12 måneder, i tråd med kravene i avfallsforskriften kap. 11 farlig avfall.

Driftstider

Rudskogen Biogass søker om kontinuerlig drift hele året, hvor vanlig drift skal skje med 2 skift. Leveranser av avfall skal i hovedsak skje på dagtid på hverdager, men i gjødselsesongen (april-september) kan det være behov for innkjøring av avfall og utkjøring av biorest også på lørdager, søndager og helligdager. Det vil i gjennomsnitt være 35 lastebiltransporter inn og ut av anlegget per dag, der lastebiler som kjører inn avfall, også kan kjøre ut biogjødsel. Transport av biogjødsel vil derfor ikke medføre økt transport. I støyutredningen konkluderes det med at normal trafikk til og fra anlegget ikke vil utgjøre en støykilde av betydning for omgivelsene, og at krav til støy fra veitrafikk på dagtid (kl. 07–19), $L_{pAekv12h}$ 55 dB(A), ikke vil overskrides.

Statsforvalteren har mulighet til å regulere støy og trafikk tilknyttet virksomheter gjennom fastsettelse av driftstid i tillatelsen. Vi legger imidlertid til grunn at hoveddelen av aktivitetene ved Rudskogen biogass, herunder også de mest støyende, vil foregå innendørs. Dette vil bidra til å redusere mulig støybelastning for omkringliggende bebyggelse. Videre har vi fastsatt strenge grenseverdier for støy, inkludert støy fra trafikk på området, som skal gjelde gjennom hele døgnet (vår vurdering av støy er omtalt lenger nede i vedtaksbrevet). På denne bakgrunn vurderer vi at det kan tillates døgnkontinuerlig drift av biogassanlegget.

Håndtering av avfall (punkt 3 i tillatelsen)

Forhåndsdokumentering og mottak av avfall

I tråd med avfallsforskriften § 10a-13 skal behandlingsanlegg for avfall som mottar utsortert matavfall sørge for materialgjenvinning av dette avfallet. Både matavfall, husdyrgjødsel, glykol og annet avfall som biogassanlegget mottar vil kunne inneholde forurensninger, plast og andre urenheter. Vi har derfor stilt krav om at bedriften skal ha tilstrekkelig dokumentasjon på avfallets opphav og innhold før det tas imot på anlegget slik at de kan vurdere om avfallet er egnet for behandling ved anlegget. Ved å vurdere om avfallet er egnet for behandling før det tas imot ved biogassanlegget, sikres det at bioresten er egnet til videre bruk.

Manglende mottakskriterier og dårlig kvalitetssikring ved mottak av avfall kan føre til at bioresten blir uegnet til videre bruk, enten på grunn av høyt innhold av forurensning eller forsøpling. Vi har derfor stilt krav til hva mottakskontrollen av avfallet skal inkludere, herunder loggføring av avfallet, at det skal være kontrollkriterier, stikkprøvekontroll, kontroll av fremmedlegemer, mm. Rudskogen Biogass skal dokumentere mottakskontrollen i en skriftlig rutine. Utarbeidingen av rutiner for stikkprøvekontroll og inspeksjon skal baseres på risikovurdering.

Krav til lossing ved mottak og lagring av avfall

Vireo har opplyst at anlegget vil ha separate mottakstanker for ulike substrater. Mottak av flytende avfall (husdyrgjødsel, matavfall, frityrolje og glykol) vil foregå innendørs i prosessbygget med undertrykksventilasjon. Herfra skal hvert substrat pumpes direkte, via tett tilkobling og lukket rørsystem, til separate lagringstanker utendørs.

Mottak av fiskeslam skal foregå i egen innendørs mottakshall der fiskeslammet tippes ned i en betongtank og blandes med vann fra bioresttanken for å gjøre fiskeslammet pumpbart. Halm mottas som halmballer innendørs, men det vil unntaksvis kunne være behov for mellomlagring av mindre kvantum utendørs på anlegget før de fraktes inn til halmlageret, som er dimensjonert for å dekke inntil tre dagers produksjon. Rudskogen Biogass planlegger å bygge anlegget slik at alle ytterportene til bygg hvor mottak skjer skal være lukket når lossing av avfall pågår.

Statsforvalteren erfarer at de største utfordringene ved håndtering av organisk avfall som matavfall, husdyrgjødsel og fiskeslam er utvikling av sterk og ubehagelig lukt, samt risikoen for å tiltrekke skadedyr som fluer, mus, rotter og fugler som kan skape utfordringer i nærmiljøet. I tillegg inneholder både dette avfallet og bioresten næringsstoffer som ved avrenning til vannmiljøer kan medføre eutrofiering og andre forurensningsulempes. Slik forurensning kan føre til økt vekst av alger og mikroorganismer, noe som kan forringe vannkvaliteten og gi negative konsekvenser for økosystemet. Som nevnt tidligere er glykol også svært giftig for levende organismer. For å begrense luktutslipp og hindre søl og avrenning til omgivelsene, stiller vi krav om at all håndtering av avfall, herunder mottak, lagring og behandling, skal foregå innendørs eller i lukkede og tette tanker. Tanker med flytende avfall skal også være utstyrt med egnet oppsamlingsarrangement for å ta hånd om eventuelle lekkasjer. Begrepet «avfall» inkluderer også bioresten.

Det vurderes imidlertid å være mindre risiko for luktulempes og avrenning av betydning ved håndtering av halm. Statsforvalteren innvilger derfor Rudskogen Biogass sin søknad om at halmballer unntaksvis kan losses og i korte perioder mellomagres utendørs før de transporteres videre inn i halmlageret. Eventuell utendørs mellomagring av halm skal kun være av kort varighet og begrenset til logistikkmessige forhold knyttet til lossing og intern transport til lagerbygget.

For glykol som regnes som farlig avfall gjelder krav i avfallsforskriften kapittel 11 og forurensningsforskriften kapittel 18. Det er også stilt krav om at det skal settes inn tiltak for avfall som ved samlagring eller sammenblanding kan gi fare for brann, eksplosjon eller dannelse av farlige stoffer.

Behandling av avfall

Vireo opplyser at all behandling av avfall skal foregå innendørs eller i lukkede tanker. Under utråtningsprosessen i råtnetankene bryter mikroorganismer ned organisk materiale i fravær av oksygen (anaerob utråtning). Dette fører til at energiinnholdet i materialet omdannes til biogass, hovedsakelig bestående av metan (CH₄) og karbondioksid (CO₂). Vireo opplyser at ved driftsfeil skal gass i oppgraderingsanlegget ledes til en 20 meter høy fakkel for sikker forbrenning.

Som vi tidligere har nevnt, kan behandling av organisk avfall medføre risiko for avrenning samt bidra til sjenerende lukt. Det er derfor stilt krav i tillatelsen om at all behandling av avfall skal gjennomføres på en måte som hindrer avrenning til grunn eller overflatevann, og slik at utslipp til luft skjer via kanaliserte punktkilder. Videre har vi stilt krav til at utråtningsprosessen skal være optimalisert både når det gjelder mengder og type avfall som skal blandes og behandles. Det er nødvendig at bedriften har god kunnskap om blandingsforhold, tørrstoffinnhold i de ulike avfallstypene og hvilke typer avfall som kan blandes. Vi vurderer at dette vil bidra til å hindre avrenning av forurenset vann til omgivelsene, redusere risikoen for diffuse luktutslipp og begrense støy fra støyende aktiviteter mv. Kravene vil også sikre at ressursene i avfallet utnyttes optimalt og at mengden produsert biogass ikke reduseres.

Ved fakling omdannes metangass til karbondioksid. Karbondioksid er en langt svakere klimagass enn metan, og fakling er derfor miljømessig bedre enn utslipp av uforbrent metan. Slik fakling innebærer likevel forbrenning uten energiutnyttelse. Statsforvalteren mener det er viktig at bedriften hele tiden jobber for å redusere sitt utslipp av klimagasser og vi stiller derfor krav om at biogassen så langt som mulig skal oppgraderes til drivstoffkvalitet. Det skal etterstrebtes å fakle så lite som mulig og Rudskogen Biogass skal rapportere andel faklet gass som del av den årlige rapporteringen til Statsforvalteren.

Spesielt om farlig avfall

Glykol som klassifiseres som farlig avfall skal håndteres i tråd med avfallsforskriften kapittel 11 Farlig avfall, inkludert vedlegg 4 *Minimumskrav til anlegg for mottak og mellomagring av farlig avfall*.

Anlegg for mottak og lagring av farlig avfall skal ha en finansiell sikkerhet til dekning av kostnader med å ta hånd om alt farlig avfall ved bedriftens anlegg ved nedleggelse, stans eller ved betalingsproblemer. Sikkerheten skal dekke de kostnader som maksimalt kan tenkes å oppstå sett i lys av typen farlig avfall som anlegget kan motta og de mengder farlig avfall som kan lagres, jf. tillatelsens punkt 1.2. Bedriften skal sende inn et forslag til beregning av finansiell sikkerhet til oss innen 1 måned etter at tillatelsen er gitt. Uten godkjent finansiell sikkerhet kan det ikke mottas farlig avfall ved anlegget.

Krav til behandlet avfall (biorest)

Materialgjenvinning

Rudskogen Biogass planlegger å produsere omtrent 200 000 tonn biorest per år. Bioresten skal ifølge Vireo bli lagret på tett tank og lastes på tankbil innendørs via tette rør før utkjøring og senere bruk som gjødselprodukt i landbruket. Søker opplyser at Rudskogen Biogass har inngått langsiktige avtaler med lokale bønder om leveranse av biorest.

I tillatelsen er det stilt krav om at biorest skal håndteres i samsvar med forurensningsloven § 32, avfallsforskriften kapittel 10a og øvrige regelverk. Miljødirektoratet har veiledet Statsforvalteren om at biorest skal regnes som næringsavfall og dermed håndteres i tråd med forurensningsloven § 32. Dette gjentas og presiseres i Miljødirektoratets vedtak i klagesakene om BIR AS sitt biogassanlegg på Bjørkemoen i Voss herad² og Renevo AS sitt biogassanlegg i Stord kommune³.

Etter forurensningsloven § 32 første ledd kan bioresten gjenvinnes ved å erstatte annet materiale som ellers ville ha blitt brukt (nyttiggjøring). Avfallsforskriften kapittel 10a er en gjennomføring av EUs rammedirektiv om avfall. Biogassanlegg som mottar avfall omfattet av avfallsforskriften kapittel 10a, som for eksempel matavfall, skal sørge for at avfallet materialgjenvinnes. For at behandling av matavfall i et biogassanlegg skal anses som materialgjenvinning etter direktivet, må både biogass og biorest tas i bruk. Hva bioresten brukes til har derfor betydning for om plikten til materialgjenvinning er oppfylt. Biorest kan for eksempel ikke anvendes til energiutnyttelse, som brensel eller fyllmasse, jf. avfallsforskriften § 10a-3 bokstav m. Rammedirektivet presiserer videre at dersom biorest brukes på jord, må den ha en positiv effekt for jordbruket eller bidra til økologisk forbedring av jordsmonnet for at matavfallet skal regnes som materialgjenvunnet. Rudskogen Biogass skal også dokumentere hvor stor årlig mengde utsortert matavfall som er materialgjenvunnet, jf. avfallsforskriften § 10a-14 bokstav b.

I klageavgjørelsene om BIR AS og Renevo AS presiserer Miljødirektoratet at selv om bioresten anses som avfall, så utelukker ikke dette at den på et tidspunkt kan opphøre å være avfall. Det må imidlertid skje etter en konkret vurdering av om alle vilkårene i forurensningsloven § 27 tredje ledd er oppfylt. At bioresten nyttiggjøres ved å erstatte annet materiale er ikke i seg selv nok til å oppfylle vilkårene i § 27.

Vi vil imidlertid påpeke at hvorvidt bioresten har opphørt å være avfall eller ikke, ikke har noen betydning for krav til videre bruk og lovlig håndtering av bioresten. De samme kravene vil for eksempel gjelde i forskrift om lagring og bruk av gjødsel mv for bruk av biorest som er avfall og biorest som har opphørt å være avfall.

Innhold av plast og øvrige komponenter i bioresten

² vedtak-i-klagesak---biogassanlegg-pa-bjorkemoen-i-voss-herad---bir-as.pdf, vedtaksdato: 21.01.2026

³ vedtak-i-klagesak-om-vedtak-om-ny-tillatelse-til-biogassanlegg.-reneo-as-stord-kommune.pdf, vedtaksdato: 21.01.2026

Rudskogen Biogass har vurdert at det foreligger «middels miljørisiko» for at eventuell forurensning i avfallet som mottas ved anlegget kan medføre at bioresten ikke kan benyttes som gjødsel av bønder. Søker opplyser at det planlegges for en rekke tiltak som skal forhindre at plast følger avfallet inn i reaktortankene, herunder at plast og andre fremmedlegemer allerede er blitt fjernet før matavfall leveres til biogassanlegget, at halm skal leveres uten plastemballasje og eventuelle plastbånd rundt halmballene fjernes før halmen går videre til kutte- og innmatingsprosessen, samt at husdyrgjødsel, fiskeslam, frityrolje/fett og glykol skal mottas som pumpbare, flytende fraksjoner, uten emballasje. Rudskogen Biogass legger til grunn at eventuelt plast og større fremmedlegemer er fjernet fra avfallet før det mottas ved anlegget.

Det har de siste årene vært en økende bekymring for spredning av plast via biorest, da plast i liten grad brytes ned i naturen. Organismer kan forveksle plast med mat, og små plastpartikler kan trenge inn i celler og påvirke dem negativt. Vi har i dag begrenset kunnskap om konsekvensene av eksponering til mikro- og nanoplast for mennesker og dyr, og det er derfor nødvendig med tiltak som hindrer spredning av plast. Basert på dette stiller vi krav om at plastinnholdet i bioresten skal dokumenteres før den transporteres ut av anlegget. Vi minner om at bioresten må oppfylle de nye kravene til plastinnhold i gjødselvarer, jf. gjødselvarerforskriften § 28, for å kunne brukes som gjødsel.

Vi har også stilt krav om at innholdet av øvrige komponenter i bioresten skal dokumenteres. Formålet er å sikre at kvalitetskontrollen, som tidligere beskrevet, i forbindelse med forhåndsdokumentering og mottakskontroll av avfallet, er tilstrekkelig til å sikre at bioresten kan gjenvinnes på en forsvarlig måte.

Rudskogen Biogass skal ha et prøvetakingsprogram som sikrer representative målinger av biorestens innhold. Informasjon om kvaliteten er viktig både for mottakere og for videre bruk, blant annet for å dokumentere at næringsinnholdet samsvarer med plantenes behov og at biorest er fri for forurensninger.

Utslipp til vann (punkt 4 i tillatelsen)

Håndtering av vannstrømmer og utslippsreducerende tiltak

Rudskogen Biogass skal ikke ha utslipp til vann. Søker opplyser at all håndtering av avfall skal foregå innendørs og eventuelt prosessvann som oppstår i driften skal samles opp og gjenbrukes i produksjonen. Dette inkluderer også vaskevann fra vask av utstyr, tanker og rør. Vi stiller derfor krav i tillatelsen om at det ikke skal forekomme utslipp til vann fra håndtering av avfall eller øvrig drift av biogassanlegget. Om det som del av driften skulle oppstå forurenset vann som kan være skadelig for biogassproduksjonen eller bioresten, skal dette vannet ikke føres til de biologiske prosessene, men samles opp, avvikshåndteres og bringes til godkjent mottak. Kommunen er myndighet for regulering av oljeholdig avløpsvann fra vaskehall for kjøretøy, verksted og sanitæravløp.

Utslipp til luft – lukt (punkt 5 i tillatelsen)

Under utråtningen produseres det illeluktende gasser som hydrogensulfid (H_2S), ammoniakk (NH_3) og flyktige organiske forbindelser (VOC). Utslipp av disse gassene kan medføre luktulempen for omgivelsene, noe naboene viser bekymring for i sitt høringsinnspill til saken. Vireo opplyser at de planlegger å iverksette flere tiltak for å redusere faren for luktulempen, for eksempel at alt avfall skal håndteres innendørs eller i lukkede tanker, at bygningene skal ha undertrykksventilering og rensing av avtrekksluft ved hjelp av ulike typer filter. Renset luft slippes ut gjennom en skorstein på 29 meters høyde, med høy avkastshastighet som skal bidra til effektiv fortykning av lukt. I luktrisikovurderingen i søknaden, er det konkludert at luktkonsentrasjonen ved nærmeste bolighus ikke overskrider $10\mu E/m^3$ som maksimal månedlig 99 % timefraktil.

Statsforvalteren erfarer at luktutslipp fra biogassanlegg kan være en stor belastning for omgivelsene. Vi mener derfor at det er nødvendig med en streng regulering av utslipp av lukt fra denne typen virksomhet. For å sikre at naboene ikke belastes mer enn nødvendig, stiller vi krav om at virksomheten skal drives slik at luktulempen i omgivelsene begrenses mest mulig. Videre stiller vi krav om at Rudskogen Biogass utarbeider en egen risikovurdering for lukt, og at det basert på denne vurderingen skal iverksettes forebyggende tiltak og utarbeides en driftsplan, en håndteringsplan, en kommunikasjonsplan og et klageregister som gjelder spesifikt for lukt. Antall luktklager og hvordan de har blitt fulgt opp skal inkluderes i den årlige rapporteringen til Statsforvalteren.

Driften av biogassanlegget er omfattet av de juridisk bindende BAT-AEL, som er en grenseverdi for lukt ved kilden (luktemmisjon). Praksis for regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven i Norge er imidlertid å regulere lukt ved nærmest luktfølsomme nabo (luktimmisjon). Vi stiller derfor en grenseverdi på $10 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ som maksimal månedlig 99 % timefraktil hos nærmeste boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager. Grenseverdien innebærer at det i ca. 7 timer i måneden kan lukte mer enn $1 \text{ ou}_E/\text{m}^3$, mens det for resterende timer i måneden må lukte mindre. Vi vurderer at denne grenseverdien sikrer at også BAT-AEL overholdes ved drift av anlegget. Rudskogen Biogass skal dokumentere at grenseverdien for lukt overholdes ved å gjennomføre en luktundersøkelse ved full biogassproduksjon, og senest innen ett år etter oppstart. Det skal i tillegg gjennomføres luktmålinger ved behov og som en del av virksomhetens driftsplan.

Vår regulering av luktutslipp fra biogassanlegget er i tråd med Miljødirektoratets veileder *Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven TA3019/2013*. Luktrisikovurderingen og de ulike planene skal utarbeides i tråd med denne veilederen.

Støy (punkt 6 i tillatelsen)

SWECO har gjennomført en støyutredning for Rudskogen Biogass, med kartlegging av støykilder og vurdering av nødvendige støyreducerende tiltak. Konsulenten har lagt til grunn at det vil være døgntkontinuerlig drift av anlegget. Det er kartlagt 28 kilder til støy ved biogassanlegget. Den minste støykilden er luftblåsere ved gasslager (med støyinnbygning) på 48 dB, mens de største støykildene er avkast fra oksygen generator og avkast fra lufttørker på 115 dB. De fleste støykildene ligger et sted mellom 75-85 dB. Støyutredningen viser at dersom det iverksettes støyreducerende tiltak, som for eksempel skjerming, vil driften kunne overholde en grenseverdi på 45 dB hos det mest støyutsatte bolighuset. SWECO antar at normal trafikk til og fra anlegget ikke vil være en støykilde av betydning og vil ikke medføre en overskridelse av kravet til støy fra veitrafikk på L_{den} 55 dB.

Biogassanlegget er lokalisert på et industriområde i nærheten av Rudskogen Motorsenter. Naboen til motorsportbanen har lenge vært plaget av støy fra bilkjøringen, noe som medførte at Statsforvalteren strammet inn vilkårene for støy og driftstid i Rudskogen Motorsenter sin tillatelse i vedtak av 28.06.2022. Vedtaket ble påklaget og er per i dag hos Miljødirektoratet for endelig klageavgjørelse. Basert på at det allerede foregår støyende aktivitet i området som utgjør en belastning for naboene, er det behov for en streng regulering av støy fra nye virksomheter som ønsker å etablere seg i samme område.

Vi tolker søknaden til at det ved døgntkontinuerlig drift vil være et jevnt støynivå fra virksomheten. All forurensning er isolert sett uønsket og vi mener at det ikke burde tillates mer forurensning enn det som er strengt tatt nødvendig. Støyutredningen viser at Rudskogen Biogass vil overholde et støynivå på 45 dB dersom de iverksetter tiltak på de mest støyende kildene. 45 dB er støygrensen som normalt stilles for drift på nattestid. Med bakgrunn i at det allerede pågår støyende aktivitet i området og at Rudskogen Biogass kan overholde et lavt støynivå, vurderer vi at det skal settes en støygrense på L_{pAekVT} 45 dB. Støy

skal midles over driftstid. Det vil si at for et anlegg som driftes mellom 07.00-19.00 skal støyen midles over 12 timer. I og med at Rudskogen Biogass skal driftes døgkontinuerlig, vil støygrensene gjelde for hele døgnet, 24 timer.

Støy fra intern transport på anleggets område skal medregnes i det totale støybildet og ikke bare regnes for seg selv. Det vil si at når vi stiller grenseverdier for støy fra virksomheten, må Rudskogen Biogass kunne dokumentere at de overholder støykravene som også inkluderer støyen fra trafikken på området.

Utslippskontroll (punkt 7 i tillatelsen)

Rudskogen Biogass skal ha en utslippskontroll som kontrollerer og dokumenterer virksomhetens utslipp til omgivelsene. Bedriften skal utarbeide et program for utslippskontroll som inkluderer komponenter regulert med grenseverdier i tillatelsen eller i forskrift og andre komponenter som kan ha miljømessig betydning. Det er derfor viktig at Rudskogen Biogass kartlegger sitt utslipp for å sikre at utslippsprogrammet er dekkende for deres virksomhet. Krav til utslippskontrollen følger både av krav i tillatelsen og bestemmelser i forurensningsforskriften kap. 36A.

Forurenset grunn

SWECO har, på oppdrag fra Vireo, utarbeidet en fase 1-tilstandsrapport i tråd med Miljødirektoratets veileder M-630/2016 *Tilstandsrapport for industriområder*, for å vurdere risiko for forurensning i grunn og grunnvann på området der Rudskogen Biogass planlegger å etablere sitt anlegg.

Rapporten viser at anlegget skal bygges på jomfruelig mark, uten indikasjoner på tidligere forurensning. Videre omfatter rapporten en gjennomgang av alle planlagte kjemikalier som skal benyttes ved anlegget. Denne viser at lagring og håndtering vil skje innendørs og i lukkede systemer, og det vurderes derfor som lite sannsynlig at forurensning kan spres til grunn eller grunnvann. SWECO påpeker imidlertid at området kan være en biotop for fremmede arter, og anbefaler kartlegging før eventuelle tiltak iverksettes.

Statsforvalteren har gjennomgått rapporten og slutter seg til vurderingen om at både historisk og fremtidig risiko for forurenset grunn er lav. Vi deler også vurderingen om at området kan være en biotop for fremmede arter. Det er derfor stilt krav i tillatelsen om at det skal gjennomføres nødvendige tiltak for å hindre spredning og etablering av fremmede skadelige arter på området.

På bakgrunn av tilgjengelig informasjon vurderer vi at det ikke er behov for videre undersøkelser i form av en fase 2-tilstandsrapport.

Undersøkelser og utredninger (punkt 8 i tillatelsen)

Luktundersøkelse

Luktutredningen som er vedlagt søknaden er basert på luktanalyser fra referanseanlegg i Norge, Sverige og Danmark, og med en forutsetning om at det installeres et egnet renseanlegg før punktutslipp til luft. Når det omsøkte biogassanlegget er etablert, må drifter sikre at de har kjennskap til de faktiske forholdene ved sitt anlegg.

Vi stiller derfor krav om at Rudskogen Biogass skal gjennomføre en luktundersøkelse i tråd med Miljødirektoratets veileder TA-3019/2013 *Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven*, vedlegg 6, etter oppstart av anlegget. Undersøkelsen skal dokumentere at fastsatt immisjonsgrense for lukt er overholdt.

Vurdering av kravene i vannforskriften og prinsippene i naturmangfoldloven

Vannforskriften

Alt forurenset vann som oppstår i virksomheten skal føres tilbake til prosessen, og det skal ikke forekomme utslipp til vann. Det er derfor ikke behov for å gjøre en vurdering opp mot vannforskriften.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven § 8 stiller krav om at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Det er registrert flere naturtyper med stor betydning for bevaring av biologisk mangfold, samt arter av nasjonal forvaltningsinteresse i nærheten av driftsområdet, men ikke innenfor selve driftsområdet. Da virksomheten ikke skal ha utslipp av forurenset vann til omgivelsene, er det lite sannsynlig at driften av biogassanlegget vil ha en negativ effekt på Spydevollbekken.

Spredning av lukt fra håndtering av matavfall og annet organisk avfall kan være tiltrekkende for opportunistiske arter som måker og rotter, mens lukten kan være avskrekkende for andre dyrearter. Når dyr samler seg rundt avfall, øker faren for at sykdommer kan spre seg mellom dyr og videre til mennesker. Det er stilt krav i tillatelsen som skal redusere luktutslipp og begrense tilgangen til avfallet. I tillegg er det stilt krav at Rudskogen Biogass skal ha en rutine for bekjempelse av skadedyr.

Ettersom det er registret flere fremmede arter på Rudskogen næringspark, er det en risiko for at disse artene kan spre seg til og etablere seg på driftsområdet til Rudskogen Biogass. Fremmede arter kan også transporteres til området som del av avfallet som håndteres på anlegget, for eksempel halm. Det er viktig å forhindre at slike arter spres videre, da de kan påføre stor skade på det norske naturmangfoldet. Derfor må Rudskogen Biogass gjennomføre nødvendige tiltak for å hindre spredning og etablering av slike arter. Tiltakene skal også implementeres i mottakskontrollen, da det er essensielt at det ikke forekommer fremmede arter i bioresten.

Ved overholdelse av krav i tillatelsen, vurderer vi at virksomheten ikke vil ha en negativ påvirkning på omgivelsene.

Søknaden og Statsforvalterens behandling av den er basert på eksisterende kunnskap om det biologiske mangfoldet i og rundt virksomhetens område. Statsforvalteren vurderer at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet og konsekvenser på miljøet. Føre-var prinsippet jf. naturmangfoldloven § 9 tillegges derfor mindre vekt. Tillatelsen med strenge krav til utslipp ivaretar hensynet til samlet belastning jf. naturmangfoldloven § 10 og at virksomheten plikter å benytte miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder jf. naturmangfoldloven § 12. Statsforvalteren mener at prinsippene for offentlig beslutningstaking i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12 er oppfylt.

Samfunnsmessige hensyn

Det er et nasjonalt mål å øke ressursutnyttelsen av avfall, jf. Stortingsmelding nr. 45 (2016–2017) «*Avfall som ressurs – avfallspolitikk og sirkulær økonomi*», samtidig som utslipp av klimagasser reduseres. Matavfall og andre organiske avfallsfraksjoner inneholder verdifulle ressurser som bør utnyttes, for eksempel gjennom materialgjenvinning. Avfallspolitikken ble videre realisert ved innføringen av avfallsforskriftens kapittel 10a. Fra 01.01.2023 ble kommuner og virksomheter hvor det oppstår husholdningslignende næringsavfall, pålagt å kildesortere matavfall med krav om at det skal sendes til materialgjenvinning. Lovendringen er et viktig virkemiddel for å fremme sirkulær økonomi og redusere miljøbelastningen.

Gjennomføringen av norsk avfallspolitikk forutsetter at det finnes egnede anlegg for mottak, behandling og gjenvinning av ulike typer avfall. Samtidig er slike anlegg avgjørende for å sikre en forsvarlig

håndtering av avfall og for å begrense negativ påvirkning på helse, miljø og klima. Etter innføringen av avfallsforskriften kap. 10a, har det vært et økende behov for behandlingskapasitet for matavfall i Norge.

Etableringen av biogassanlegget på Rudskogen vil bidra til å sikre at matavfall kan behandles lokalt i regionen det oppstår. Gjenvinning av organisk avfall bidrar til økt ressursutnyttelse ved at næringsstoffer føres tilbake til kretsløpet, og biogassproduksjonen gir et klimanøytralt drivstoff til transportsektoren. Statsforvalteren vurderer derfor at virksomheten har stor samfunnsnytte og at anlegget utgjør et viktig tiltak for en mer miljøvennlig og bærekraftig avfallshåndtering.

Biogassanlegg kan være en belastning for nærområdet, særlig i form av luktulemper. Vår vurdering er imidlertid at dersom anlegget driftes med gode rutiner og i tråd med utslippstillatelsen, vil også lokale miljøhensyn ivaretas på en tilfredsstillende måte.

Konklusjon

Organisk avfall inneholder ressurser som har stor verdi for materialgjenvinning. Forutsatt at bioresten blir materialgjenvunnet kan anlegget bidra til en bærekraftig behandling av flere avfallstyper. Håndtering av organisk avfall er imidlertid forbundet med lukt, trafikk og støy. Det er viktig at håndteringen av slikt avfall skjer på en forsvarlig måte, som begrenser negativ påvirkning på ytre miljø. Statsforvalteren har i behandlingen av saken foretatt en helhetlig vurdering av både miljømessige og samfunnsmessige forhold knyttet til drift av biogassanlegg. På bakgrunn av dette gis Rudskogen Biogass tillatelse til drift av sitt biogassanlegg. Tillatelsen er utformet i samsvar med kravene i industriforurensningsdirektivet (IED), og inneholder vilkår som ivaretar relevante BAT-konklusjoner og BAT-AEL.

Det er stilt krav om at det ikke skal forekomme utslipp til vann fra biogassanlegget, samt strenge krav til virksomhetens utslipp til luft, herunder lukt. Vi stiller også krav til håndtering av bioresten. Anlegg som Rudskogen Biogass fyller en viktig samfunnsfunksjon ved å bidra til gjenvinning av matavfall og produksjon av biogass. Med de kravene som er stilt i denne tillatelsen, vurderer Statsforvalteren at driften av biogassanlegget vil skje innenfor rammer som samlet sett er miljømessig forsvarlige.

Statsforvalteren har konkludert med at driften ved biogassanlegget er akseptabel sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2. Etter en samlet vurdering av de forurensningsmessige ulempene ved virksomheten sammenholdt med fordeler og ulemper virksomheten for øvrig vil medføre, gir vi tillatelse til drift av biogassanlegget på nærmere fastsatte vilkår.

Gebyr

Vi viser til varselet om gebyr i brev av 23.05.2025. Vi varslet sats 3 som i 2025 utgjorde kr 228 200. Ved gjennomgang av ressursbruken knyttet til saksbehandlingen vurderer vi at riktig sats for gebyret i denne saken bør være sats 4, som i 2025 utgjorde 137 000 kr. Da mesteparten av saksbehandlingen ble gjennomført i 2025, vurderer vi at satsen for 2025 blir gjeldende i denne saken. Dette innebærer at Rudskogen Biogass skal betale et gebyr på 137 000 kroner for Statsforvalterens arbeid med tillatelsen.

Ressursbruk knyttet til saksbehandlingen er lagt til grunn ved fastsettelse av gebyrsats. Herunder hører gjennomgang av søknaden, møter og korrespondanse med søker, høring av saken samt endelig ferdigstilling av tillatelsen. Innsats fra andre fagpersoner hos Statsforvalteren inngår også.

Miljødirektoratet vil ettersende faktura.

Vedtak om tillatelse og gebyr

Statsforvalteren gir Rudskogen Biogass AS tillatelse til etablering og drift av biogassanlegg på gbnr. 91/21 på Rudskogen næringsområde i Rakkestad kommune.

Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11. Vilkår til tillatelsen er gitt med hjemmel i § 16 i forurensningsloven.

Den nye tillatelsen med krav og vilkår ligger vedlagt. Tillatelsen gjelder fra dags dato.

Rudskogen Biogass AS skal betale et gebyr for Statsforvalterens saksbehandling. Gebyret fastsettes til 137 000 kroner. Vedtaket om gebyr er gjort etter forurensningsforskriften §§ 39-4 jf. 39-3

Frister

Rudskogen Biogass skal:

- sende et beregningsforslag for etablering av finansiell sikkerhet innen 1 måned etter at tillatelsen er gitt
- gjennomføre en luktundersøkelse innen et år etter oppstart av anlegget, jf punkt 8.1 i tillatelsen

Klageadgang

Søker og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket, inkludert gebyrsatsen. En eventuell klage bør inneholde en begrunnelse og hvilke endringer som ønskes. I tillegg skal andre opplysninger som kan ha betydning for saken, komme fram.

Klagefristen er 3 uker fra dette brevet ble mottatt. En eventuell klage skal sendes til Statsforvalteren.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages. Ved klage på valg av gebyrsats skal tilsendt faktura betales til fristen. Miljødirektoratet vil refundere eventuelt overskytende beløp dersom klagen imøtekommes.

Underretning om vedtaket

Berørte i saken, jf. forurensningsforskriften § 36-7 og andre som sendt inn høringsuttalelse, anses som underrettet ved en kopi av dette vedtaket.

Vi vil kunngjøre vedtaket på Statsforvalterens nettside <https://www.statsforvalteren.no/ostfold-buskerud-oslo-og-akershus/>.

Med hilsen

Kari Skogen
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Sara Bergentz
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Tillatelse etter forurensningsloven til drift av Rudskogen Biogass

Kopi til:

MJØRUD INDUSTRIBYGG AS	Rudskogenveien 61	1894	RAKKESTAD
RUDSKOGEN TOMTER AS	Rudskogenveien 30	1894	RAKKESTAD
RAKKESTAD KOMMUNE	Postboks 264	1891	RAKKESTAD
Inger Lise Karlsen	Rudskogenveien 10	1894	Rakkestad
Jan Gunnar Karlsen	Rudskogenveien 10	1894	Rakkestad
Else Margrethe Lervik	Lianvegen 8	7025	Trondheim
Steinar Olav Lervik	Damholtveien 1590	1870	Ørje
Hans Vidar Gundersen	Rudskogenveien 6	1894	Rakkestad
Henrik Malmberg	Nipaveien 4 A	1734	Hafslundsøy
Erkus Bror D A Larsson	Bekkenstenveien 10	1784	Halden
Camilla Niltveit	Rudskogenveien 4	1894	Rakkestad
RAGA AS	Øraveien 27	1630	GAMLE FREDRIKSTAD
NOBLE EIENDOM AS	Postboks 232	1891	RAKKESTAD
RAKKESTAD BIOVARME AS	Kirkelund Kirkeveien 101	1890	RAKKESTAD
SLÅTTLAND EIENDOM AS	Rudskogenveien 30	1894	RAKKESTAD
RUDSKOGVEIEN 46 AS	Strømfossveien 470	1894	RAKKESTAD
MOTORSPORTVEIEN 28 AS	Storgata 25	1890	RAKKESTAD
GUSTAV S EIENDOM AS	Lerdalveien 22	1779	HALDEN
BIOCONTROL AS	Gautestadveien 75	1894	RAKKESTAD
MW-EIENDOM AS	Rudskogenveien 78	1894	RAKKESTAD
Petter-Ole Kartnes	C/O Skantebygdaveien 101, 1894 Rakkestad, Skantebygdaveien 101	1894	Rakkestad
RUDSKOGEN EIENDOM AS	Brekkerødli 15	1782	HALDEN
RAKKESTAD EIENDOMSUTVIKLING AS	Rudskogenveien 77	1894	RAKKESTAD
RUDSKOGEN TOMTER 3 AS	Tjerboveien 43	1894	RAKKESTAD
RUDSKOGENVEIEN 86 AS	c/o Christoffer Norvik Nygaardsgata 7B	1606	FREDRIKSTAD
RUDSKOGEN TOMTER 8 AS	Rudskogenveien 77	1894	RAKKESTAD
RUDSKOGEN MOTORSENTER AS	Motorsportveien 180	1894	RAKKESTAD
RAKKESTAD MOTORPARK AS	Smalvollveien 34	0667	OSLO

Nanna Terese Nilsen DIREKTORATET FOR SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP (DSB) STATENS VEGVESEN Bjørn Vidar Andersen Elisabeth Ø Ludvigsen Gunnar Herman Nærby Thea C Ranum Halvorsrød Fredrik Engen Antonsen Frida Halvorsrød Antonsen Jacob Halvorsrød Antonsen Bjørn Aarbu Erik Sveberg Stordahl Alexander Yven Wevle Connie Sannowa Yven RUDSKOGEN TOMTER 9 AS Eriane S Lier Wennevold GRØNN GJØDSEL AS NATURVERNFORBUNDET I ØSTFOLD	Sarpsborgveien 913 Postboks 2014 Postboks 1010 Nordre Ål Brenneveien 462 Sarpsborgveien 962 Brenneveien 460 Brenneveien 446 Brenneveien 446 Brenneveien 446 Brenneveien 446 Brenneveien 400 Brenneveien 262 Brenneveien 260 Brenneveien 260 Årumveien 12 Sarpsborgveien 810 Strømfossveien 470 Kirkegaten 31B	1894 3103 2605 1894 1894 1894 1730 1730 1730 1730 1730 1730 1730 1659 1894 1894 1632	Rakkestad TØNSBERG LILLEHAMMER Rakkestad Rakkestad Rakkestad Ise Ise Ise Ise Ise Ise Ise TORP Rakkestad RAKKESTAD GAMLE FREDRIKSTAD BRUMUNDDAL SARPSBORG
MATTILSYNET ØSTFOLD FYLKESKOMMUNE	Felles postmottak Postboks 383 Oscar Pedersens vei 39	2381 1721	BRUMUNDDAL SARPSBORG
Mottakerliste: VIREO AS RUDSKOGEN BIOGASS AS	Myklebustvegen 209 Myklebustvegen 209	5464 5464	DIMMELSVIK DIMMELSVIK

Tillatelse etter forurensningsloven til drift av biogassanlegg for Rudskogen Biogass AS.

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6 (forurensningsloven), § 11 jf. §§ 16 og 29. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysningene i søknaden og under saksbehandlingen.

Den driftsansvarlige¹ må i god tid på forhånd søke om å endre tillatelsen, dersom det er ønske om å endre driften på måter som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten, og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen fire år etter at tillatelsen har trådt i kraft, skal den driftsansvarlige sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at vi kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

1.1.1.1 Nøkkeldata

Juridisk enhet	Rudskogen Biogass AS
Org. nummer (juridisk enhet)	932 393 875
Driftsansvarlig	Rudskogen Biogass AS
Postadresse	Myklebustvegen 209, 5464 Dimmelsvik
Org. nummer	932 441 152
Næringskode og bransje	35.210 Produksjon av gass
Navn på anlegget	Rudskogen Biogass AS
Kategori for virksomheten ²	5.3.b.i.
Beliggenhet/gateadresse	Rudskogen næringsområde
Kommune og fylke	Rakkestad, Østfold
Lokalisering av virksomheten	UTM sone 33, øst: 288086, nord: 6585413
Gnr./bnr.	91/21

¹ I dette dokumentet menes:

virksomhet: den forurensende aktiviteten på en bestemt lokalitet

driftsansvarlig: den fysiske eller juridiske person som driver eller kontrollerer driften av virksomheten

² Jf. forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven

1.1.1.2 Forurensningsmyndighetens referanser

Tillatelsesnummer: 2026.0134.T	Anleggsnummer: 3120.0043.01	Arkiv ref: 2024/19503
Tillatelse første gang gitt: 27.05.2026	Tillatelse sist revidert i medhold av forurensningsloven § 18 tredje ledd: -	Tillatelse sist endret: -
	Kari Skogen seksjonssjef	Sara Bergentz saksbehandler

1.1.1.3 Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	Punkt og beskrivelse av endring
00	27.05.2026	Tillatelsen ble gitt

Innholdsfortegnelse

1	Tillatelsens ramme	5
1.1	Lokalitet.....	5
1.2	Avfallstyper, -behandling og -mengder	5
2	Generelle vilkår	5
2.1	Utslippsbegrensninger.....	5
2.2	Plikt til å overholde grenseverdier	6
2.3	Internkontroll og kompetanse.....	6
2.4	Tiltaksplikt ved økt forurensningsfare.....	6
2.5	Sikring og skjerming	7
3	Håndtering av avfall	7
3.1	Generelle krav til avfallshåndtering	7
3.2	Forhåndsdokumentering av avfall	7
3.3	Mottak av avfall.....	7
3.3.1	Mottakskontroll.....	7
3.3.2	Krav til lossing ved mottak	8
3.4	Lagring av avfall	8
3.5	Behandling av avfall.....	9
3.5.1	Krav til biogassproduksjon.....	10
3.6	Farlig avfall	10
3.6.1	Håndtering av farlig avfall	10
3.6.2	Finansiell sikkerhet	10
3.7	Krav til behandlet avfall.....	10
3.7.1	Biorest.....	10
3.7.2	Utsortert avfall	11
3.8	Avfall som oppstår i virksomheten.....	11
4	Utslipp til vann	11
4.1	Håndtering av vannstrømmer og utslippsreducerende tiltak	11
5	Utslipp til luft	12
5.1	Diffuse utslipp	12
5.2	Lukt.....	12
5.2.1	Luktbegrensning	12
5.2.2	Luktrisikovurdering	12
5.2.3	Forebyggende tiltak og driftsplan	12
5.2.4	Lukthåndteringsplan, kommunikasjonsplan og klageregistrering	13
6	Støy	13
7	Utslippskontroll og rapportering til Statsforvalteren	13
7.1	Utslippskontroll.....	13
7.2	Program for utslippskontroll.....	13
7.3	Rapportering til Statsforvalteren	14

8	Undersøkelser og utredninger.....	14
8.1	Luktundersøkelse.....	14
	Vedlegg 1 – Begreper og forkortelser	15
	Vedlegg 2 – Kart over virksomhetens område	16

1 Tillatelsens ramme

1.1 Lokalitet

Tillatelsen gjelder forurensning fra driften av biogassanlegget til Rudskogen Biogass på gbnr. 91/21 i Rakkestad kommune. Vedlegg 2 viser kart over området tillatelsen gjelder for.

1.2 Avfallstyper, -behandling og -mengder

Tillatelsen gjelder mottak, lagring og behandling av avfall for produksjon av biogass. Tillatelsen gjelder for mottak av inntil 271 500 tonn avfall per år. Tillatte avfallstyper, mengder og behandling er angitt i tabell 1.

Tabell 1: Avfallstyper, -mengder og lagringstid

Avfallstype	Behandling (krav knyttet til behandling er angitt i kapittel 3)	Maksimalt mottatt per år (tonn)	Maksimalt på lager til enhver tid	Maksimal lagringstid (måneder)
Husdyrgjødsel	Biogassproduksjon	215 000	2318 m ³	6
Matavfall*		30 000	376 m ³	2
Halm		15 000	200 tonn	1
Fiskeslam		5 000	1536 m ³	2
Vegetabiliske oljer og lignende (fra fettutskillere, frityr fett etc.)		2 500	62 m ³	6
Glykol (farlig avfall) **		2 000	31 m ³	12
Glykol (ordinært avfall) **		2 000	31 m ³	36
Biorest***				2677 m ³

* ferdig forbehandlet matavfall fra stor- og småhusholdninger. Forbehandling inkluderer kverning, separasjon og fjerning av plast og andre urenheter.

**innholdet av tilsetningsstoffer og forurensninger i glykolen må være dokumentert og det må foreligge dokumentasjon på at den aktuelle glykolen ikke vil forurense bioresten slik at bioresten vil inneholde helse- og miljøfarlige stoffer.

***avfall som oppstår i biogassproduksjonen

2 Generelle vilkår

Forurensningsforskriftens kapittel 36A gjelder i tillegg til kravene i tillatelsen.

2.1 Utslippsbegrensninger

Utslippskomponentene fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsen. Utslipp som ikke er uttrykkelig

regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er kommet fram i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble fattet.

2.2 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstidene. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som er vanlig for den aktuelle type virksomhet i en slik grad at det kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Internkontroll og kompetanse

Den driftsansvarlige plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til internkontrollforskriften. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at den driftsansvarlige overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Den driftsansvarlige plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Den driftsansvarlige plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold.

Den driftsansvarlige skal til enhver tid ha tilstrekkelig kompetanse til stede på anlegget til å kunne vurdere virksomhetens miljørisiko og gjennomføre tiltak for å sikre at den driftsansvarlige driver i henhold til tillatelsen og øvrig regelverk.

Den driftsansvarlige skal i den daglige driften ha tilgang på dokumentert kompetanse på minimum bachelornivå innen relevante fagdisipliner. Dokumentert realkompetanse kan i enkelte tilfeller, og etter en konkret vurdering, kompensere for manglende formell kompetanse. Den driftsansvarlige må kunne dokumentere at personen(e) med denne kompetansen er til stede på anlegget så ofte det er nødvendig for å kunne avdekke og følge opp utfordringer som oppstår i den daglige driften. Denne/disse personen(e) skal ha god oversikt over aktivitetene på anlegget for raskt å kunne ta tak i problemer og hindre at miljøfarlige situasjoner oppstår.

Avfallsforskriften § 11-5 tredje ledd stiller krav til kompetanse for håndtering av farlig avfall.

2.4 Tiltakspunkt ved økt forurensningsfare

Dersom det oppstår fare for økt forurensning, plikter den driftsansvarlige så langt det er mulig uten urimelige kostnader å iverksette nødvendige tiltak for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, inkludert å redusere eller innstille driften.

Den driftsansvarlige skal så snart som mulig informere forurensningsmyndigheten om forhold som kan føre til vesentlig økt forurensning eller forurensningsfare.

2.5 Sikring og skjerming

Anlegget skal til enhver tid være sikret mot adgang for uvedkommende og tyveri. Utenom anleggets åpningstider skal anlegget være avstengt.

Den driftsansvarlige skal utarbeide driftsrutiner som sikrer at nærmiljølempene som følge av avfallshåndteringen, reduseres til et minimum. Anlegget skal ha tilstrekkelig skjerming, gjerde eller lignende for å unngå skjemmende innsyn og spredning av avfall.

Den driftsansvarlige skal fortløpende rydde opp avfall som havner utenfor anlegget. Den driftsansvarlige skal ha en rutine for bekjempelse av skadedyr.

3 Håndtering av avfall

3.1 Generelle krav til avfallshåndtering

Krav i avfallsforskriften kapittel 10a om utsortering og materialgjenvinning av enkelte avfallstyper gjelder i tillegg til tillatelsens krav.

Den driftsansvarlige skal gjennomføre nødvendige tiltak for å hindre spredning og etablering av fremmede skadelige arter, også som del av mottakskontrollen (punkt **Error! Reference source not found.**).

All håndtering av avfall skal skje innendørs eller i tette tanker. Halm kan unntaksvis losses og mellomagres kort tid utendørs. Spill av avfall på anlegget skal straks samles opp, og håndteres forsvarlig.

3.2 Forhåndsdokumentering av avfall

Før avfall blir tatt imot må den driftsansvarlige ha tilstrekkelig dokumentasjon på avfallets opphav og innhold for å kunne vurdere om avfallet er egnet for behandling ved anlegget. Dokumentasjonen skal tilpasses avfallets opphav og innhold. Før mottak av en avfallstype skal den driftsansvarlige ha gjennomført risikovurdering for håndtering av avfallstypen på anlegget. Den videre håndteringen på anlegget må basere seg på denne.

3.3 Mottak av avfall

3.3.1 Mottakskontroll

Avfall skal veies og registreres inn til anlegget. Registreringen skal minimum bestå av:

- avfallstype
- mengder
- opphav og leverandør
- dato for mottak

Oversikt over registrert avfall skal være tilgjengelig ved inspeksjon og oppbevares i minst fem år.

Den driftsansvarlige skal ha skriftlige rutiner for mottakskontroll som sørger for at anlegget bare mottar avfallstyper som er omfattet av tillatelsen. Det skal være definert hva som skal kontrolleres ved mottak av avfall og hvilke kriterier som skal være oppfylt for at avfallet kan mottas, inkludert behov for stikkprøvetaking og inspeksjon. Det skal også være kriterier for når avfall skal avvises.

Den driftsansvarlige skal informere kunder om hvilke avfallstyper som er tillatt levert til anlegget, inkludert hvilken forbehandling som kreves. Dersom det oppdages avfall med usikkert innhold, skal dette undersøkes for å avklare innholdet.

Avfall som virksomheten har tillatelse til å håndtere, men som ikke kan håndteres på en forsvarlig måte ved anlegget, skal leveres til et anlegg med tillatelse som man er sikker på at kan behandle avfallet.

Den driftsansvarlige skal kontrollere avfallet for fremmedlegemer. Fremmedlegemer som kan vanskeliggjøre biologiske behandlingsprosesser eller forringe resultatet av behandlingsprosessen, skal sorteres ut og så raskt som mulig sendes til avfallsmottak med tillatelse til å kunne motta og håndtere denne fraksjonen.

Når avfallet kommer til anlegget skal den driftsansvarlige kontrollere at tilhørende dokumentasjon stemmer med avfallet som blir mottatt. Dokumentasjon som ble sendt inn på forhånd skal følge avfallet ved innveining og bli registrert samtidig.

Avvik i mottakskontrollen skal registreres og den driftsansvarlige skal ha system og rutiner for å følge opp avvik og hindre gjentakelse.

For mottak av farlig avfall gjelder i tillegg krav i avfallsforskriften kapittel 11.

3.3.2 Krav til lossing ved mottak

Alt avfall skal mottas og losses innendørs. Dør- og portåpninger skal holdes lukket, med unntak av inn- og utkjøring. Ytterportene til mottakshallen skal være lukket før tømming av avfall starter. Lossing av flytende avfall skal skje gjennom tett tilkobling til et lukket røranlegg.

Halm kan unntaksvis losses og mellomlagres utendørs før den transporteres inn i mottakshallen for videre håndtering.

3.4 Lagring av avfall

Lagret avfall skal være merket slik at det er tydelig hva som er lagret. Den driftsansvarlige skal i tillegg ha kart hvor det er markert hvor forskjellige typer avfall er lagret og en oversikt over mengder, kvalitet og lagringstid for ulike typer avfall.

Avfall som ved samlagring eller sammenblanding kan gi fare for brann, eksplosjon eller dannelse av farlige stoffer, skal lagres adskilt med nødvendig avstand.

Tanker, bassenger o.l. som inneholder flytende avfall skal ha overflyllingsvarsel/-alarm og, der det er teknisk mulig, overflyllingsvern. Slik lagring skal også være tilknyttet alarmanlegg som varsler personale ved plutselig nivåendring utenom tidsrommet der det skjer påfylling og uttapping. Tanker med flytende avfall skal ha et effektivt oppsamlingsarrangement for å ta hånd om eventuelle lekkasjer.

Avfall med ukjent innhold skal lagres innendørs på tett dekke inntil nødvendig dokumentasjon på avfallets innhold er fremskaffet.

Ferdig behandlet avfall skal lagres adskilt fra ubehandlet avfall.

Anlegget skal være tilstrekkelig dimensjonert med tanke på lagerkapasitet slik at det ikke oppstår situasjoner hvor avfall eller produkter lagres på uegnede steder.

Krav til lagringsforhold for ulike avfallstyper står i tabell 2.

Tabell 2: Krav til lagringsforhold

Avfallstype	Dekke	Vern mot vind og nedbør	Andre krav (lagringshøyde e.l.)
Matavfall	Fast dekke	Lukket og tett tank	
Husdyrsgjødsel	Fast dekke	Lukket og tett tank	
Vegetabiliske oljer og lignende (fra fettutskillere, frityr fett etc.)	Fast dekke	Lukket og tett tank	
Fiskeslam	Betongtank	Innendørs	Avgasser og ventilasjonsluft skal føres gjennom et luktreanseanlegg
Halm	Fast dekke	Innendørs, men kan mellomlagres i kort tid utendørs	
Glykol (farlig avfall)	Lagringsforholdene skal oppfylle kravene som følger av avfallsforskriften kapittel 11 og forurensningsforskriften kapittel 18.		
Glykol (ordinært avfall)	Fast dekke	Lukket og tett tank	
Biorest	Fast dekke	Lukket og tett tank	

3.5 Behandling av avfall

All behandling av avfall skal foregå slik at det ikke medfører avrenning til grunn eller overflatevann og med kanaliserte utslipp til luft i tråd med krav i punkt 5.1 og 5.2.1.

Den driftsansvarlige skal sørge for at utråtningsprosessen optimaliseres og drives på en slik måte at det ikke oppstår inhibering (hemming) og driftsforstyrrelser i rånetanken. Ulike avfallstyper, innblandingsforhold og -hastighet skal være utprøvd og risikovurdert før anlegget kan behandle avfallet.

Den driftsansvarlige skal kontinuerlig gjøre tiltak for å forbedre kvaliteten på bioresten.

3.5.1 Krav til biogassproduksjon

Gassproduksjonen skal foregå i tett anlegg slik at det ikke er fare for utslipp til luft (lukt). Biogass skal så langt som mulig, oppgraderes til drivstoffkvalitet.

Fakling (forbrenning uten energiutnyttelse) av gass skal begrenses i størst mulig grad. Unntaksvis kan overskuddet fakles, primært ved driftsforstyrrelser og i nødsituasjoner. Eventuell fakling skal skje ved en forbrenningstemperatur og oppholdstid som er optimal for å unngå forurensning. Driftsansvarlig skal årlig rapportere på andel faklet gass, jf. punkt 7.3.

3.6 Farlig avfall

3.6.1 Håndtering av farlig avfall

All håndtering av farlig avfall skal skje i tråd med avfallsforskriften kapittel 11 Farlig avfall, inkludert vedlegg 4 Minimumskrav til anlegg for mottak og mellomlagring av farlig avfall. Dersom det stilles strengere krav i tillatelsen eller forskriften, skal det strengeste gjelde.

Lagring av farlig avfall på tanker må følge reglene i forurensningsforskriften kapittel 18 Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall.

Stoffer som ikke kan samlastes ifølge "Avtalen om internasjonal vegtransport av farlig gods" (ADR) skal lagres adskilt.

3.6.2 Finansiell sikkerhet

Den driftsansvarlige skal stille finansiell sikkerhet i tråd med avfallsforskriften kapittel 11 vedlegg 4 punkt 4, som skal dekke kostnader med å ta hånd om alt farlig avfall ved virksomhetens anlegg ved nedleggelse, stans, vesentlig mislighold eller ved betalingsproblemer.

Statsforvalterens maler for kontopant eller påkravsgaranti skal benyttes for sikkerhetsstillelsen. Dersom det kan godtgjøres at det vil gi tilsvarende sikkerhet kan forurensningsmyndigheten etter en konkret vurdering akseptere annen sikkerhetsstillelse.

Forurensningsmyndigheten tar forbehold om å endre kravet til størrelsen på sikkerheten dersom nye opplysninger eller andre forhold tilsier at dette er nødvendig. Forurensningsmyndigheten kan også stille krav om ytterligere sikkerhet.

3.7 Krav til behandlet avfall

3.7.1 Biorest

3.7.1.1 Krav til dokumentasjon av innholdet i biorest

Innhold av nitrogen, fosfor, miljøgifter, tungmetaller, plast og andre urenheter i biorest skal analyseres og dokumenteres etter et prøvetakingsprogram. Målingene skal utføres slik at de blir representative for den aktuelle bioresten.

3.7.1.2 Krav til viderelevering og bruk av biorest

Biorest som leveres ut av anlegget skal veies og registreres. Lasting av våt biorest for viderelevering skal skje ved tilkobling til lukkede røranlegg som forhindrer søl og avgivelse av lukt.

Biorest er næringsavfall og skal håndteres i tråd med kravene i forurensningsloven § 32, avfallsforskriften kapittel 10a og øvrige regelverk.

3.7.2 Utsortert avfall

Avfall som er sortert ut og som ikke inngår i biogassproduksjonen skal veies, registreres og så raskt som mulig sendes til avfallsmottak med tillatelse til å kunne motta og håndtere avfallfraksjonen.

Registreringen skal som minimum bestå av:

- avfallstype
- mengde
- mottaker

Den driftsansvarlige skal informere mottakeren om innholdet i avfallet.

3.8 Avfall som oppstår i virksomheten

Den driftsansvarlige skal ha oversikt over avfall som oppstår som følge av egen drift. Avfallet skal håndteres i tråd med kravene i forurensningsloven § 32. Ved håndtering av dette avfallet i eget anlegg skal avfallet veies og registreres inn på lik linje med annet avfall anlegget mottar.

For biorest gjelder kravene i punkt 3.7.1.2.

4 Utslipp til vann

4.1 Håndtering av vannstrømmer og utslippsreducerende tiltak

Virksomheten skal ikke ha utslipp til vann fra håndtering av avfall eller øvrig drift av biogassanlegget. Alt forurenset vann som oppstår ved anlegget fra vasking av utstyr, tanker og rør, avvanning av biorest, oppgradering av biogass, laboratorium og lignende skal føres tilbake til prosessen. Dette gjelder også vann fra innvendig vask av tankbiler. Dersom det oppstår forurenset vann som kan være skadelig for gassproduksjonen eller bioresten, skal dette vannet samles opp, avvikshåndteres og bringes til godkjent mottak.

Rent overvann fra virksomheten skal håndteres slik at det ikke kan medføre skade eller ulempe for nærmiljøet.

Rengjøring av dekke, gulv, containere og annet utstyr skal i størst mulig grad utføres ved bruk av tørre metoder.

Kommunen er myndighet for sanitæravløp, vaskevann fra utvendig vask av lastebiler, samt vann fra verksted og vaskerom med påslipp til kommunalt avløpsnett.

5 Utslipp til luft

5.1 Diffuse utslipp

Diffuse utslipp³ i form av støv og lignende fra utearealer, for eksempel fra mellomlagring av halm, som kan medføre skade eller ulempe for naturmiljøet og naboer, skal begrenses mest mulig. Den driftsansvarlige skal ha planer for å forebygge og hindre støv, og ved behov gjennomføre tiltak for å redusere utslipp av støv fra alle støvende aktiviteter.

5.2 Lukt

5.2.1 Luktbegrensning

Virksomheten skal drives slik at luktulemper i omgivelsene begrenses mest mulig.

Luktimmisjon ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overstige $1 \text{ ou}_E/\text{m}^3$, angitt som maksimal månedlig 99 prosent timefraktal.

Luktmålinger skal gjennomføres ved behov og som en del av virksomhetens driftsplan (se punkt 5.2.3 nedenfor).

5.2.2 Luktrisikovurdering

Det skal gjennomføres en luktrisikovurdering i tråd med anbefalingene i vedlegg 3 i Miljødirektoratets veileder *TA 3019/2013 Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven*. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal luktrisikovurderingen oppdateres.

5.2.3 Forebyggende tiltak og driftsplan

På bakgrunn av luktrisikovurderingen skal den driftsansvarlige iverksette luktrisikoreduserende tiltak. Den driftsansvarlige skal ha en driftsplan som sikrer at luktulemper ved virksomheten begrenses. Planen skal være i tråd med anbefalingene gitt i vedlegg 4 til Miljødirektoratets veileder *TA 3019/2013 Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven*. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal driftsplanen oppdateres.

Den driftsansvarlige skal daglig føre en driftslogg, slik at det kan dokumenteres at driftsplanen er fulgt.

³ Diffuse utslipp: alle utslipp utenom eventuelle punktkilder

5.2.4 Lukthåndteringsplan, kommunikasjonsplan og klageregistrering

Den driftsansvarlige skal ha en lukthåndteringsplan og en kommunikasjonsplan som er i tråd med Miljødirektoratets veileder *TA 3019/2013 Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven*.

Den driftsansvarlige skal informere forurensningsmyndigheten og naboer når det planlegges aktivitet som midlertidig kan medføre økt luktbelastning. Det samme gjelder dersom svikt i utstyr eller lignende kan medføre økte luktplager.

Den driftsansvarlige skal ha et digitalt system for registrering av innkommende luktklager som skal knyttes til sted og tid. Den driftsansvarlige skal gjøre en vurdering av klagen opp mot driftsplanen og andre relevante forhold, og eventuelle gjennomførte tiltak skal beskrives. Denne informasjonen skal gjøres tilgjengelig for naboene og rapporteres til forurensningsmyndigheten i tråd med punkt 7.3.

6 Støy

Virksomhetens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride en støygrense på $L_{pAekv24h}^4$ 45 dB(A), målt eller beregnet som innfallende lydtryknivå ved mest støyutsatte fasade.

Støygrensen skal overholdes innenfor hele døgnet alle dager i året. Støygrensen gjelder all støy fra virksomheten, inkludert intern transport på virksomhetens område samt lossing og lasting av råvarer og produkter.

Støy fra midlertidig bygg- og anleggsvirksomhet og fra persontransport av ansatte til og fra virksomhetens område er likevel ikke omfattet av grensene.

Støygrensen gjelder ikke for bebyggelse av forannevnte type som er etablert etter at støygrensen trådte i kraft.

7 Utslippskontroll og rapportering til Statsforvalteren

7.1 Utslippskontroll

Oppdaterte oversikter som viser ledningsnett, kummer, tanker, renseinnretninger, utslippspunkter, prøvetakingspunkter og lignende, skal til enhver tid være tilgjengelig på anlegget.

7.2 Program for utslippskontroll

Programmet for utslippskontroll skal:

⁴ L_{pAekvT} er A-veiet gjennomsnittsnivå (dBA) midlet over driftstid der T angir midlingstiden i antall timer.

- redegjøre for virksomhetens faktiske utslipp til luft og vann, samt støy, med en oversikt over alle utslippsstrømmer, volum og innhold
- beskrive de forskjellige trinnene i volumstrømsmåling, prøvetaking, analyse og beregning for hver strøm og komponent
- beskrive måleutstyr som benyttes til målinger, samt frekvens for måleutstyrskontroll og kalibrering
- begrunne valgte prøvetakingspunkter og prøvetakingsmetodikk (metoder og frekvens)
- beskrive valgte metoder/standarder for analyse
- hvis aktuelt, begrunne valgt frekvens for deltagelse i SLP og/eller verifisering av analyser med et akkreditert laboratorium
- redegjøre for hvilke usikkerhetsbidrag de ulike trinnene gir

7.3 Rapportering til Statsforvalteren

Den årlige rapporteringen omfatter en vurdering av virksomhetens påvirkning på miljøet i rapporteringsåret, oversikt over avfallsmengder som er mottatt, behandlet og sendt videre, kjente brudd på tillatelsen, energi og andre miljømessige forhold ved virksomheten.

Virksomheten skal rapportere resultater fra gjennomført utslippskontroll, herunder dokumentere om fastsatte grenseverdier i tillatelsen er overholdt. I tillegg skal rapporteringen inneholde dokumentasjon om innhold i biorest siste år i tråd med krav i tillatelsen punkt 3.7.1.1.

Den driftsansvarlige skal sammen med den årlige egenkontrollrapporteringen sende forurensningsmyndigheten en rapport om antall luktklager og lukthendelser ved anlegget det siste året. Årsaken til de enkelte lukthendelsene og/eller luktklagene, og eventuelle tiltak som er gjennomført for å begrense eller stanse utslippet skal inngå i rapporten.

8 Undersøkelser og utredninger

8.1 Luktundersøkelse

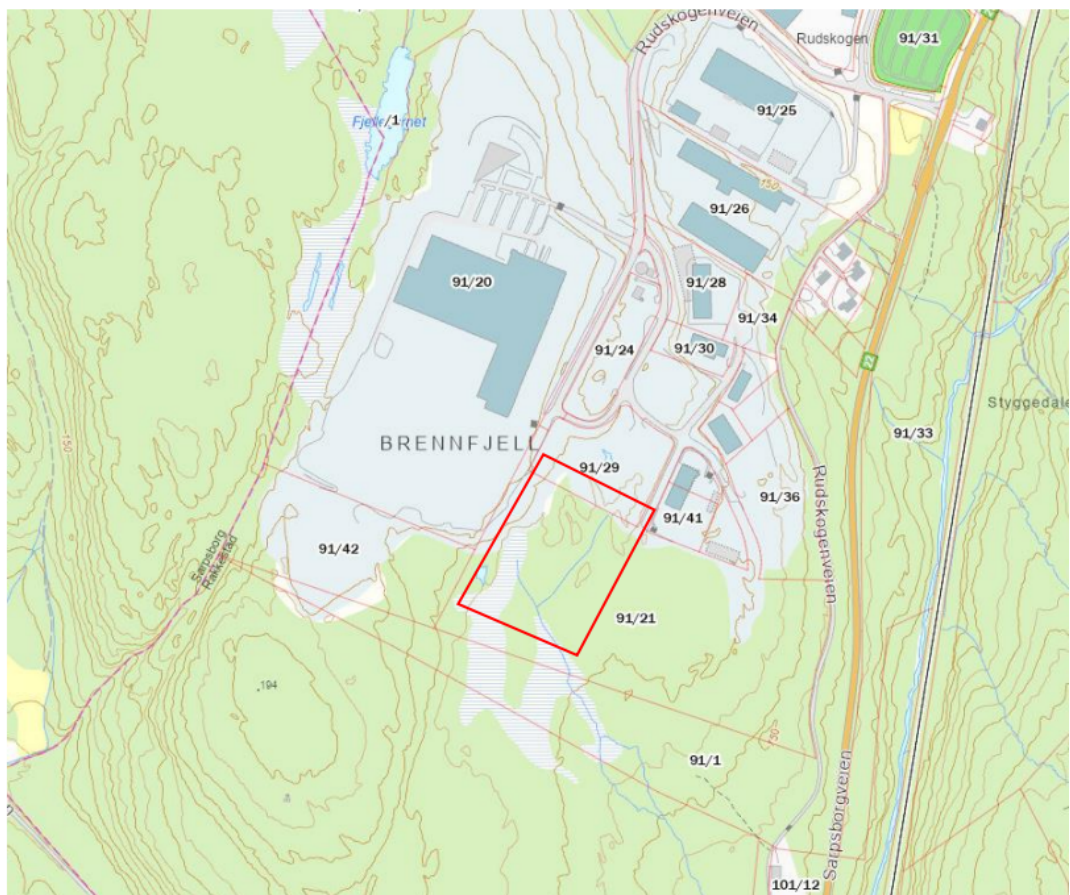
Den driftsansvarlige skal gjennomføre en luktundersøkelse for å dokumentere at immisjonsgrensen er overholdt, jf punkt 5.2.1. Undersøkelsen skal gjennomføres i tråd med Miljødirektoratets veileder TA 3019/2013 Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven, vedlegg 6.

Utredningen skal sendes forurensningsmyndigheten innen ett år etter oppstart av anlegget. Med grunnlag i utredningen kan Statsforvalteren vurdere om det er behov for en eventuell strengere regulering av utslipp til luft.

Vedlegg 1 – Begreper og forkortelser

Begrep	Forklaring
BAT-AEL	Bat Associated Emission level – forpliktende utslippsgrensenivåer for virksomheter omfattet av IED
Den driftsansvarlige	den fysiske eller juridiske person som driver eller kontrollerer driften av virksomheten
Diffuse utslipp	alle utslipp utenom eventuelle punktkilder
Fast dekke	fast dekke med mulighet for oppsamling av avrenning, f.eks. asfalt.
IED	Industriutslippsdirektivet
Innendørs	fire vegger, tak og dør eller port
Midlingstid	tidsrommet for beregning av gjennomsnittet av prøvene i en måling
Tett dekke	Fast, ugjennomtrengelig og tilstrekkelig slitesterkt dekke for de aktuelle avfallstypene
Virksomhet	den forurensende aktiviteten på en bestemt lokalitet

Vedlegg 2 – Kart over virksomhetens område

Figur 1: Kartutsnitt fra Miljødirektoratets grunnforurensningsdatabase som viser planlagt tomt med rød firkant.
Kilde: SWECO.